

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/rys-historyczny/1945-1990/24053,Kaszubska-Brygada-WOP.html>
2024-11-17, 00:25

Kaszubska Brygada WOP

We wrześniu 1946 roku powstał na bazie 4 Oddziału Morskiego Ochrony Pogranicza – Gdański Oddział Wojsk Ochrony Pogranicza nr 12 z siedzibą w Sopocie (następnie w Gdańsku Wrzeszczu). Przyjął do ochrony wschodni odcinek 4 Oddziału Morskiego Ochrony Pogranicza, tj.; Wybrzeże Gdańskie od rejonu Łeby (pow. Lębork) do Fromborka (pow. Braniewo) w rejonie Zalewu Wiślanego. Pod względem organizacyjnym dzielił się na: dowództwo, sztab i pododdziały przysztabowe, Grupę Manewrową (rozwiązaną w 1947 roku), Komendy Odcinka (Lębork, Gdańsk Wrzeszcz, Elbląg), 15 strażnic i 2 morskie Graniczne Placówki Kontrolne (Gdynia i Gdańsk). W marcu 1948 roku Gdański Oddział przemianowano na 4 Brygadę Ochrony Pogranicza, a działające Komendy Odcinka na Samodzielne Bataliony Ochrony Pogranicza. W tym czasie utworzono też Flotyllę Ścigaczy Wojsk Ochrony Pogranicza Gdańsk Westerplatte. W 1949 roku sformowano Samodzielne Bataliony Kontroli Granicznej portu Gdynia i portu Gdańsk (przekształcone w następnym roku w bataliony portowe).

W czerwcu 1950 roku 4 – a Brygadę Ochrony Pogranicza przemianowano na 16 Brygadę Wojsk Ochrony Pogranicza. W jej skład wchodziło: dowództwo, sztab i pododdziały przysztabowe, Bataliony Wojsk Ochrony Pogranicza (Lębork, Sopot, Sztutowo), Bataliony Portowe (Gdynia, Gdańsk Nowy Port), Flotylla Morska Wojsk Ochrony Pogranicza Gdańsk Westerplatte, Dywizjon Okrętów Pogranicza Gdańsk Westerplatte, Graniczne Placówki Kontrolne (Władysławowo, Hel, Gdynia, Gdańsk). W 1956 roku rozformowano Batalion Wojsk Ochrony Pogranicza Sopot, a w 1958 roku Batalion Wojsk Ochrony Pogranicza Sztutowo. Jednocześnie sformowano lotniczą Graniczną Placówkę Kontrolną Gdańsk Wrzeszcz - Rębiechowo oraz 2 placówki zwiadu (Puch, Sztutowo). W 1957 roku przekazano Batalion Wojsk Ochrony Pogranicza Lębork do 15 Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza w Koszalinie. W 1958 roku poszerzono nazwę Brygady na 16 Kaszubska Brygada Wojsk Ochrony Pogranicza. W tym roku utworzono też 2 placówki zwiadu (Śliwno i Mielno).

W 1960 roku zniesiono bataliony Wojsk Ochrony Pogranicza w Trzebiatowie i Koszalinie. W 1976 roku przechodząc na dwuszczeblowy system dowodzenia, rozformowano Batalion Wojsk Ochrony Pogranicza Lębork. W lipcu tego roku Brygada przyjęła nową nazwę: Bałtycka Brygada Wojsk Ochrony Pogranicza. W marcu 1990 roku jednostkę tę przekształcono w Bałtycki Oddział Wojsk Ochrony Pogranicza, który funkcjonował do 15 maja 1991 roku. W dniu tym został rozformowany i wszedł w skład Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

Bibliografia. Jackiewicz Z.; Wojska Ochrony Pogranicza 1945 - 1991. Krótki Informator Historyczny, Kętrzyn 1998.

{GALERIA:120865-120866-120867-120868-120869-120870-120871-120872}